

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak.
nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Hirdetések elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukes M., Opellik A.,
•Általános Tudósító• hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyilttér pettsora 20 fl.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A kisgazdák baja.

Alig hiszem, hogy a kisgazdák szomorú helyzetén, bár az illetékes faktorok komolyan foglalkoznak e kérdéssel, hamarosan segíteni lehetne.

Segítve lesz, az bizonyos, de mikor, ez a kérdés.

Arra kell törekedni első sorban, hogy a kisgazdákat azokból a szolgabincsekéből, melyek a szó szoros értelmében fogva tartják, felszabadítsuk. A régi telegkönyvi terheket érljük.

A kisgazdák iránt, tagadhatatlan, hogy lépten-nyomon nagy jóakarattal nyilvánul. Ennek köszönhető, hogy a pénzpiacra olcsó kölcsönt kaphatnának, ha abban a telegkönyv C. lapja meg nem akadályozná.

S ha keressük, hogy mi van a telegkönyv C. lapján, azt látjuk, amiről a tulajdonos még csak nem is álmodik, t. i. hogy 30—40 év előtti terhek vannak birtokára bekebelezve, olyan adósságok, melyek már régen ki lettek fizetve.

De más esetek is fordulnak elő, s ezek a tulajdonképeni komplikációk, melyeknek szanálása elodázhatatlan.

Az állam 1863—64-ben, s később 1872-ben több millióra rugó inség-kölcsönt osztott ki az ország kisgazdái között, oly módon, hogy a nyert inség-kölcsönöket az

illető községek, mint erkölcsi testületek, szavatosságot vállaltak.

Ennek pedig az lett az eredménye, hogy az egyes kölcsön-összegek telegkönyvileg biztosítottak, s a behajtással a községi előjáróság lett megbizva. Ámde a behajtás, mely az országnak több mint 300 községében még ma is folyamatban van, a kellő gyorsasággal nem volt eszközölhető, s így ha egyesek, illetve a többség már régen ki is fizette tartozását, az a telegkönyvből nem volt törölhető, mert a nyert inség-kölcsönért a kisgazdák egyetemlegesen felelősek, és így felelősek azon összegért is, mely még behajtva nincsen. És itt van az akadály, innen van a baj.

Vannak községek, hol az egész községben nincsen mindössze 8—10 telegkönyv, melyben 20—25 év előtti régen kifizetett, de nem törölt telegkönyvi terhek ne volnának.

Ez okozza, hogy a kölcsönt kereső kisgazda a megszávozott kölcsönt csak hosszadalmas eljárás után kaphatja kézhez, és hogy a régi terhek törlése a kölcsön-összeg egy részét felemészli.

Kiszámíthatatlan kárt okoznak a régi telegkönyvi terhek.

Azután ezeknek a terheknek a törlése is sok bajjal jár, mert nemcsak kincstári tartozásokról van szó, melyek még elég könnyű és rövid eljárás után törölhetők,

hanem magánkövetelések is vannak sokszor betáblázva. Ezeknek a törlése pedig sokszor nagyon bajos, azért, mert a hitelező már nincs életben, az örökösei ismeretlenek, vagy ha ismeretesek, úgy azt a körülményt, hogy a hitelezőnek lényeg kik az örökösei, igazolni kell.

Akármiilyen olcsó kölcsönt ad tehát valamely takarékpénztár a kisgazdának, drága az, s bármily gyors eljárást helyez is kilátásba, lassu az, mert a telegkönyvi terhek törlése sokba kerül, költséget és időt tekintve egyaránt.

Ezeket a bajokat csakis a zálogjog hatályának korlátozásával lehet és kell segíteni s illetékes helyen ez irányban megkezdtek a szükséges előmunkálatokat.

Az igazsággal ellenkeznek, ha a zálogjog hatálya csak bizonyos számú évre volna kiterjeszthető, viszont igazságtalanság, hogy az egyszer minden idő meghalározás nélkül megszerzett zálogjog miatt — megengedjük, az érdekelt adós tudatlansága vagy könnyelműsége folytán — szenvedjenek a későbbi birtokosok harmad- vagy negyediziglen is

Az ország lakosságának zömét képezik a kisgazdák, akik kicsiny vagyonkájuk megtartásáért nehéz küzdelmet vívnak. Ennek a dolgos, szorgalmas, hazafias osztálynak sorsa nem lehet közömbös a józan gondolkozásu hazafiak előtt S nem is az. A kor-

TÁRCSA.

Tavaszi hangulat.

Virágfakasztó május
Legelső reggelén
Szokás, hogy a leánynak
Fát állít a legény.

Beagatja virággal,
Melyet maga szedett,
S a tejébe szur egy
Mézes-kalács szívet.

S egy kis madárka rászáll
Egy lombos ágra, hol
Tavaszi, szerelemről
Egy régi dalt dalol . . .

Virágfakasztó május
Legelső reggelén,
Virágos fával, édes,
Nem üdvözöllek én.

Az én fám az kiszáradt,
Az én gallyam beteg,
S keserű az a tört sziv,
Melyet rá tűzhetek.

Holló repülne rá csak,
Piros szemű, sötét —

S dalára hervadásnak
Indulna fű, fa, rét . . .

Martos Ferencz.

Láttam én már . . .

I.

Láttam én már lángolását,
Sok szép leány szemeknek,
De énnekem nem ragyogott,
Egyik sem úgy, mint a tied.

Láttam én már rózsás arcot,
Szebbet is tán, mint tenálad,
S mégis szemem a tiednek
Mását soha nem találhat.

Láttam ajkat pirosabbat,
Gyöngyos fogat fehérebbet,
Hanem annál, mint neked van,
Életemben soha szebbet.

Benn az erdő . . .

II.

Benn az erdő vadonában,
Benn a mélyben valahol,

Párja váró bús gerlicze,
Panaszosan ott dalol.

Óh, ha én eldallohatnám,
A mi szívetem bántja,
Bűbánatból sötét erdő
Borulna a más világra.

Balogh István.

Petőfiről.

Soha ki nem alvó lángok törnek az ég felé az ismeretlen sírből, melyben Petőfi Sándor alussza a halhatatlanság álmát. Vajon mit álmodhatik oda lent a költő, akinek lángelméjének tüzenél millió ember érzése tisztult meg?

Sokszor elgondolkodom afölött, kinek énekelt ő inkább: a szerelmeseknek? a hazafiaknak? vagy a forradalmároknak? Hajlandó vagyok ahhoz a nézethez csatlakozni, hogy a forradalmároknak. Ezeknek a világ teremtésével egy idős és minden történelmi esemény alkalmával föl-föltűnedező szilaj apostoloknak, akik egyaránt hordozzák kebelükben a világ megváltozását és megfontását. Nincs eszme, mely jobban magával tudná ragadni az embert, mint a forradalmi. Nincs tűz, mely szívet és lelket jobban megperzsel, mint a forradalom. Petőfi, aki mindenben az abszolút érzések embere volt, a forradalomról dalolva, emelkedett hitének zenithéjéig.

Egyébként azt hiszem, hogy a Petőfiről keletkezett irodalom egyetlen olyan művet sem pro-

mányhatalom is mindig komolyabban foglalkozik a kisgazdák sorsával, s azt hisszük, a gyökeres reformálás már csak rövid idő kérdése.

Egy muraközi gyümölcsfatelepről.

(A győri kiküldöttek jelentéséből.)

Csárics Adolf mura-szent-mártoni birtokos úrnál a telep két helyen fekszik; az egyik a faluban levő házában, a másik pedig a külső határban.

A háznál levő telep megint két részre oszlik: az egyik a redély-rendszerű körtefa-nevelést mutatja be; a másik pedig magas törzsű almafákból áll.

A redély-rendszerű fatelepe fiatal; a legidősebb fa hét éves, a tulnyomó rész pedig 2—3 éves.

Ezen telep egy lugasból áll; a legtöbb fa pedig a kerítések mentén van elhelyezve.

A fák alakja többféle, u. m.: 1. a törzs egyenes vonalban felvevő, a melynél a fák egymástól 40 ctmr. távolságban vannak. 2. két águ vagyis U alakú fák, melyeknek egymástól távolsága 80 ctmr. 3. vannak végül három, öt, hét, sőt tizenegy águ fák is, mely utóbbi mint diszpédány említhető.

A lugas középpontján cserepekben elhelyezett szépen diszló 120 méteres pyramidális almafákat találtunk, melyeken szintén volt gyümölcs.

Ezen cserép-fákat csakis a telek teljes kihasználása céljából alkalmazza a teleptulajdonos addig, míg a lugasat alkotó fák ágai össze nem érnek és az utat teljesen be nem árnyékolják.

A redély-rendszerű fák kezelése első tekintetre a kiváló szakembert árulják el; lombzatuk egészségtől duzzadó s a hároméves fák is telve gyümölcscsel, — a mit a tenyészlő azzal ér el, hogy éven át való folytonos visszametszéssel, amit előttünk is bemutatott, mert kedvünkért néhány fát

metszetenül hagyott, a termőerőt 10 ctmr. hosszú mellékágakba hajtva termőrügyek képződését segíti elő. Ezt konstatáltuk is, amennyiben minden ilyen ágon egy- vagy két termőrügyet találtunk, sőt annyira fokozza a következő évi termés lehetőségét, hogyha hármiképp, mondjuk fagy folytán a termőrügyek valamelyike elpusztulna, úgy a fának oly részéről, ahol két vagy több termőrügy sorakozik, azok egyikével fás átszemzéssel a hiányt pótolja, ilyképp tehát a fának külső képeit kedvezően alakítja és emellett a hasznót is biztosítja. Mindez a fényes tanúság a teleptulajdonosnak hasznosnó párosult szépérezékéről és szakavatottságáról.

Hogy a termelt gyümölcs kiünő minőségű, igazolta a teleptulajdonos üzleti leveleivel, amelyből kitűnik, hogy a körte darabját 90 fillérért árusította el Budapestre.

Ezen rendszer kiváló előnyeképp kiemeljük, hogy ezen fák a hernyóktól és egyéb rovaroktól könnyen tisztíthatók; továbbá, hogy fagyok ellen füstöléssel igen könnyen megvédhetők, végül, hogy mint a fentiekből is kitetszik, a fának gyümölcsözése korán megjő és a fa, hogy úgy mondjuk, minden évben kényszeríthető a gyümölcsözöshozatalra.

A háznál levő magas törzsű fák, kizárólag almafák, melyek 7—8 évesek, a fák alja kaszálóként használják; a fák sorában pedig olasz módon kezelt szőlő van, mely a téli fagy ellen egyszerű földre hajtással védetik meg.

A külső telep, mely csak a mult évben létesült, körte és tulnyomólag almából áll, ezen gyümölcsös jelenleg kapásnövényvel van beültetve.

Ugyanezen alkalommal megtekintettük a teleptulajdonos fivérének Végfalván levő gyümölcsösét is, aki a gyümölcsstermelés terén szép nevet szerzett, a mennyiben a mileniumi kiállítás alkalmával kiállított gyümölcséért nagyermet nyert.

Ezen telepen csakis magas törzsű, tul-

nyomólag almafák vannak; és pedig tíz holdon 2 és 3 éves fák, melyeken szintén van virág, s miután koronájuk még gyenge, az aljtalaj rozsszal, árpával és egyéb gazdasági növényekkel van bevetve.

A teleptulajdonos édesatyja által létesített nagy gyümölcsösben, — amelyben mind öreg fák vannak, a talaj nincs gazdaságilag művelve, az csak mint fű jöhet számításba.

Ezen telepen láttunk egy almafát, mely a tulajdonos nyilatkozata szerint, a mult évben 120 koronát jövedelmezett gyümölcsben.

Hivatalos hirdmény.

Csáktornya község alulirt bírāja által az 1897. évi XXIII. t.-cz. 10. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy az ugyanazon törvényczik 9. §. alapján alakult összeíró bizottság által ugyancsak a hivatolt törvény 4—6. §. szerint egybeállított esküdtzéki szolgálatra jogosítottak névjegyzéke Csáktornya községéhez tanácsstermében folyó évi június hó 1. napjától kezdődőleg 15 napra közszemlére helyeztetett s az ott a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy a lajstromba való alkalmas egyének kihagyása vagy nem alkalmasoknak bejegyzése miatt e 15 nap alatt felszólalhatnak, és hogy a felszólalásokra, melyek az említett hivatalos helyiségben közszemlére lesznek kitéve, 8 nap alatt bárki észrevételeket tehet.

A felszólalások és észrevételek akár irás akár szóbelileg alulirt községi bíró mint az összeíró bizottság elnökénél, terjesztendők elő.

Kelt Csáktornyan, 1900. május 28-án.

Petrics Ignác
közs. bíró.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Boldog pünkösdi ünnepeket** kívánunk lapunk minden olvasójának!

— **Gróf Festetics Jenő** úr Ó Máltósága e hó 1-én d. u. 5 órakor meglátogatta a csáktornyai állami tanítóképző-intézetet, melynek tornacsarnokában jól sikerült hangverseny rendeztetett tiszteletére. Ó Máltósága a tanári testület és az ifjuság előtt több ízben fejezte ki a hangverseny sikere fölötti elismerését.

— **Hivatalos istenítisztelet.** Folyó hó 8-án, Ó Felsege a magyar király megkoronázatalának évfordulóján hivatalos istenítisztelet fog tartatni, melyen az állami tanítóképző-intézet ifjusága Hallernek »Assumptae est« című férfikarra irt choralis misztjét fogja előadni.

— **Előléptetés.** A m. kir. igazságügyi miniszter Kollarits Mihály csáktornyai kir. albirót a IX-ik díjosztály első, és dr. Szegő Hugó csáktornyai kir. albirót a IX-ik díjosztály második fokozatába léptette elő.

— **Kinevezés.** Deme Kálmán zala-eger-szei törvényszéki jegyző a csáktornyai kir. járásbíróshoz aljárásbíróvá neveztetett ki.

— **Hivatalos látogatás.** Tóth György nagy-kánizsai pénzügyőri biztos mult hó 26-án megvizsgálta a csáktornyai pénzügyőri szakaszt, melyet rendben talált.

— **Kinevezések.** Hrusóczy Elek mura-siklósi községi tanító a dráva-vásárhelyi állami népiskolához tanítóvá neveztetett ki. — Sziklay Lajos pécsváradi járásbírósi irodai gyakornok a csáktornyai kir. járásbíróshoz telekkönyvi átalakítóvá neveztetett ki.

dukált, melyből tisztába tudnánk jönni a költő egyéniségével. A legtöbb Petőfi-biográfia csak arra alkalmas, hogy fogalmat tudjunk magunknak alkotni Petőfiről. Azt mondják, hogy az élet- és jellemrajz, melyet Gyulay Pál irt Vörösmartyról, tökéletes. Tagadhatatlanul igen tartalmas költő és szerkesztő egyéniség volt Vörösmarty, de ő ugyanegy maradt minden művében. Ez persze nem hiba, de Gyulay feladatát rendkívül megkönnyítette. Petőfi más a szerelmes verseiben, más a hazáról irtakban és más, ő egészen más a forradalmiakban. Annyira más, hogy csak az öregek irtánti kötelei tisztelet tart vissza annak fejtegetéséről, hogy Petőfi, ha ma élne, internacionális költő lenne, soha meg nem békülő harcsoza a szocziális-musnak. Nos hát, ilyen egyéniségről a stilisztikai tankönyvekben tanított biográfiát irtói nem közönséges feladat. Aki tudni akarja, hogy hogyan élte belső világát és ki volt Petőfi Sándor, az ne tegyen mást, mint olvassa az ő költeményeit, olvassa, forgassa azt a megbecsülhetetlen értéket, melyet hét-nyolc keserves esztendő alatt szívvel összeforrott léleknek kincsbenyájából elkínázott és nemzetére hagyott. Amit Petőfi irtott és tudott, azt mind megírta költeményeiben, semmi sem maradt előttünk rejtély, ami gondolat benne meggyőződéssé vált.

Az irodalom tudásai és tanítói ennek dacára sem tudnak róla olyan jellemrajzot alkotni, mely a Petőfi költeményeinek szemlébe behatolni tudó olvasót kielégítse. S én tudom, hogy ismét kihívom magam ellen a kritikát, ha ennek egyik nagy okául azt hozom fel, hogy a kritikusok és életrajzírók nem foglalkoztak érdem szerint Petőfi legnagyobb és legnagyobbserűbb költeményével, az Apostollal. Mintha nem is irta volna, olybá veszik.

Hallottam olyan kijelentést, hogy Petőfi legjobb költeménye a »Falu végén kurta kocsa.« Ugyanez az ur, mikor az Apostoltól kértem a véleményét, hidegen vállalt vont. Igazán sajnós és

föltötte bosszantó, hogy a magyar értelmiség között akadnak, kik a mi legnagyobb költőnk ennyire félreértik. Ebből látszik, hogy sem az iskolában, sem az életben nincs alkalmuk Petőfivel helyesen foglalkozni.

A mindenek által kicsinyített apostol a világ legnagyobbserűbb költeménye. A sok ráfogás közül melyekkel az Apostol elhalmozta, a leghatósabb az, hogy Petőfi még ifjú, kiforratlan korában irta, s ehhez képest az Apostol is magán viseli a kiforratlanság jellegét.

Huszonötödik évében volt Petőfi, mikor e művét megteremtette, huszonkilencedik évében halt meg. Ki meri azt állítani, hogy halála előtt négy esztendővel kiforratlan volt?

Az Apostolban, mely a költő legemebb alkotása, — bocsánat, hogy véleményemet ily szabadosan merem nyilvánítani — Petőfi minden képességét ragyogtatja. Megdalloja a nyomort, a legkeservebbet és bevonja magasan szárnyaló költészetének sugárból szőtt fátyolával. Megdalloja a szerelmet, mely miként az övé végtelen és mély, mint a tenger. Dalol a hazáról, melyet imádot. Beszél a rabslugaságról, beszél úgy, a hogy senki sem előtte, sem áltána. Zeng a szabadságról, a szabadság vágyáról, mintha ihletét egy elszabadult ütőkösből merítette volna.

Igen, ez ő, ő, az apostol, aki nem tudott mást, mint szeretni és szabadon gondolkodni, érezni.

Vajjon ki irtette jobban Petőfit: a szoczialisták, akik márczius 15-én megkoszorúzták szobrát, vagy az a szegény boldogtalanul szerelmes csendőrőrmester, a ki szolgálati fegyverével sziven lötte magát és amikor ráakadtak, a halott megmerevült kezében Petőfi költeményeinek olesó kindadását szorongatta? . . .

Erdősi Dezső.

— **Fogművés**z Schaffer Géza jó hírnévű budapesti fogtechnikusként járva városunkba érkezett; a n. é. közönség b. pártfogásába ajánljuk annál is inkább, mivel a fogtechnika újabb vívmányait szándékozik bemutatni.

— **Athelyezések.** Fischer Ferencz csáktornyai pénzügyőri vizgató Készhelyre, Pévecz Mátyas készthelyi pénzügyőri vizgató Csáktornyára lön áthelyezve. — Bebecz József csáktornyai csendőrszervező hasonló minőségben Zala-Csányba helyeztetett át.

— **Ertesítés.** A csáktornyai kerületi betegsegélyző pénzlár megbizottja tisztelettel értesíti a tagokat, hogy f. évi június 3-án — pünkösd napján — befizetések nem teljesíthetők, a hivatalos helyiség egész napon át zárva lesz.

— **Renovált szobor.** Kopjár Ferencz csáktornyai szabómester a csáktornyai járásbírósa előtt levő Mária-szobrot saját költségén renováltatta.

— **Közügyülés.** A csáktornyai Gőzmalom és Villamtelep Részvenytársaság folyó hó 3-án d. u. 2 óraker közgyűlést tart.

— **Tanitőnövények a Tanitók Házának.**

A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet Révfy Géza tanár vezetése mellett az intézet növendékeivel f. hó 26-án hangversenyt rendezett, melynek tiszta jövedelmét a Budapestben ez évben létesült Tanitók Házának szánták. A tiszta jövedelem 140 koronára rug, s ezzel jelentékenyen megnövekedett az az összeg, melyet a Muraközi Tanitói Járaskör gyűjt, hogy a maga, illetőleg a fővárosban fő- és szakiskolákba járó gyermekei részére is biztosítson alapítványként egy helyet a Tanitók Házában. A programot már multkor közöltük, s most csak annyit kell jelenünk, hogy a gazdag műsornak minden egyes pontja szépen sikerült, s hogy kielégíthette volna a legkényesebb igényeket is. A hangverseny Mozartnak Nyilányával kezdődött s 8 érdekes pont után Riegernek lendületes Dalárindulójával fejeződött be. Öt-negyed órán keresztül feszült figyelem mellett hallgatta a szép számmal egybegyűlt válogatott közönség az előadott darabokat, s nyoma sem látszott a türelmellenségeknek, mely az unalomnak és kimerültségnek szokott a legtöbb esetben kifolyása lenni az efféle műkedvelői előadásoknál. Hanem tapasztolt közben s tetszésnyilvánításának adott élénk kifejezést akkor is, a mikor a műsor végére értek. S ezt a figyelmet és elismerést a szereplők jól megérdemelték. A technikai nehézségeket könnyen küzdötték le énekekben és zenekarban egyaránt. A biztos hangkezelés s precíz játék sehol semmi dissonantiát nem okozott, mi a fiúk jó iskolázottsága mellett gyakorolt kézre, lelkiismeretes kötelesegtudásra, szakavatott művészi kézre vall, a rendező tanár részéről. Beigazult ez a műsor 3 pontjában, hol technikai készségét és zenei intelligenciáját mutatta be Liszt 8-ik rapszódijában, s később az 5-ik pontban Révfy tanár saját szerzeményében, melylyen első ízben lépett a nagyközönség elé. Már is olvassuk, hogy programjukba veszik különböző helyeken rendezett hangversenyeken »Az ezüsfátyol legendáját«, mi kétségtelenül jóleső biztatlás szerzője néve. Megemlíthük még, hogy a melodramát Simoncsics László tanítójelölt mély érzéssel szavallta, továbbá, hogy zongorán játszottak a zenekar két darabjában Bognár Kálmán, Moravec Imre, a harmoniumon Vecsey Gyula és Albrecht István, primhegedűn Benedek L., Simoncsics L., Albrecht I., fuvolán Simon Sándor és Trinkl

L. növendékek, a nagybőgőt Telkes Endre játszotta. A hangversenyt az elmaradhatatlan láncz követte, mely Sárközy testvérek tüzés játéka mellett reggelig eltartott.

— **Ertesítés.** A csáktornyai m. kir. áll. polg. fiu- és leányiskolában a folyó tanévi zárvizsgálatok a következő időben és sorrendben fognak megtartatni: Junius 20-án mindkét intézetben hittani vizsgálat Junius 21-én délelőtt I. oszt., délután II. oszt., Junius 22-én délelőtt III. oszt., délután IV. osztály és ennek befejeztével tornavizsgálat. Junius 23-án V. és VI. oszt. és a magántanulók írásbeli vizsgálata, délután ez utóbbiak szóbeli vizsgálata. A polg. leányiskolában Junius 25-én délelőtt I. oszt., délután II. oszt., Junius 26-án délelőtt III. oszt., délután IV. oszt. Junius 27-én délelőtt a magántanulók írásbeli, délután szóbeli vizsgálata. Junius 28-án reggel 8 óraker ünnepélyes Te Deum és ennek befejeztével iskolai zárünnepély s a jutalmak kiosztása. A vizsgálatok és a zárünnepély nyilvánosak, melyekre a f. cz. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. — Csáktornya, 1900. május 29-én. P a l y a M i h á l y, igazgató.

— **A Muraközi Tanitókör** 1900. évi közgyűlésén előadott lételek és indítványok. Összeállította: Mencsey Károly, a kör elnöke. Ily című füzetet kapunk, melynek tartalma a következő: 1. Körelnök ismerteteti a tanítókört, melynek a lefolyt tanévben 98 tagja volt. 2. A Muraközi Tanitókör tagjainak névsora. 3. Az »Eötvös-alap« tagjai. A Muraközi Tanitókör tagjai 1879-ben kezdtek belépni az »Eötvös-alap« tagjainak sorába. A Tanitók Házára a gyűjtést a Kör 1899-ben kezdte meg, befolyt 1426 kor. 70 fill. A Kör a gyűjtést addig folytatja, míg egy 3000 koronás alapítvánnyal egy muraközi tanító fának a Tanitók Házában helyet nem biztosíthat. 4. Megnyitó. Elmondotta: Mencsey Károly elnök. 5. Az önálló hatosztályú népiskola kötelező befejezésének haszna (Reformtervezet). Kidolgozta és előadta Mencsey Károly. 6. Indítvány a vármegyei tanítótestületek és ezek járásköröknek közgyűlésein megjelenő tanitók rapidíjainak felemelése tárgyában. Beadta: Grau Géza. 7. Indítvány a hivatalos tanítótestületek portómentes levelezése tárgyában. Beadta: Brauner Lajos. — A Muraközi Tanitókör 1899. évi június 3-án Csáktornyan tartott közgyűlésén határozta el, hogy a közgyűlésen előadott és kidolgozásuk által arra érdemes lételek sokszorosíttatja, a tagoknak, társegyesületeknek a tanítás ügyének előmozdítása és a tanitói közszellem erősítése czéljából megküldi, így ezen dolgozatokat a felelődes merüléstől megóva, a tanítás ügyének és a tanitói közszellemnek javára megőrökíti. A Muraközi Tanitókör elérte czélját, ha ezen intézkedése által a tanítás ügyét és a tanitói közszellem gyarapítását a legcekevélyebb mértékben is előmozdíthatja.

— **Köszönetnyilvánítás.** Tekintetes Kolarics Mihály ur a Muraközi Tanitókörnek a F. J. Tanitók Házánál leteendő alapítványát 10 koronával volt kegyesen növelni; fonadját ezen becses adományáért a Muraközi Tanitókör nevében halás köszönetemet. — Csáktornya, 1900. május 26-án. Mencsey Károly, elnök.

— **Tüvész.** Kottor községben mult hó 24-én tüvész volt, melynek rövid idő alatt 5 ház a hozzátartozó melléképületekkel lett áldoztatva. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Lopás.** Özv. Magyarics Ilona búzási korcsmatulajdonosnőtól mult hó 28-án vir-

radóra ismeretlen tettesek 40 üveg sört és 1 hordó bort loptak el. A tolvajokat nyomozzák.

— **Hihetetlen!** Pedig az elismerő levelek ezrei bizonyítják, hogy a Feller-féle Elsa-Fluid minden, de még oly betegségeknek is, melyeket más gyógyszer nem gyógyít meg, bámulatos eredménnyel használható. Különösen lázt, közsévényt, reumát, mell-, fő-, fogfájást, szurást, vérszegénységet, görcsöt, gyomorhajt, szembajt stb. gyógyít biztosan és gyorsan. 12 üveg ára 5 korona bérmenten. Egyedüli készítője Feller V. Jenő gyógyszerész Stübica 135. szám (Zágráb megye). Egy családnál se hiányozzék e kitűnő, az egészségügyi hatóság által megvizsgált és jóváhagyott szer, melyet a ki egyszer hozat, sokoldalú hatása miatt állandóan használ. — »Vak voltam már, csak a Feller-féle Elsa-Fluid mentette meg szemem világát.« írta »Szűcs Péter Budapest, Felsőrakpart 9.

— **Lopás.** Fábra Lajos szt.-ilonai tégla-égető munkástól mult hó 26-án 40 korona értékű ruhanemüket loptak el. A tolvajt nyomozzák.

— **Talált hulla.** Dráva-Csány község határában egy feloszlásnak induló férfihullát találtak. A vizsgálat meg lön indítva.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háfizserre lett, mely számos családban már több mint 27 évtől mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, közsévényél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölés mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórjárt, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altetuek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hatásosnak bizonyult. Ezen kitűnő háfizser jó eredménnyel használható bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan miint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérdendő és a »Horgony« védjegyre ké-ünk figyelni.

A kisérlet vége.

Ha az asszony már öregebb lett, kíván leve az öreg-séggel járó veszedelmeknek. Mindenféle (főmészt) baj bántja ilyenkor a szervezetét s ezért szükséges, hogy erős és ellen-állásra képes legyen. Kell, hogy a vér tiszta legyen, szervezetben minden rendszeresen működjék, hogy minden bajt szerencsésen elkerüljön. De fájdalom, köztük sok gyöngye, kedvetlenül egészségi. Némelyek folyton betegeskednek, másokat a sok gyermek és gond viselt meg. Nem szabad addig várn, míg a baj komolyabb lesz, hanem előrelátással oda kell törekélni, hogy bármí áron is erőt gyűjtés és így a betegség le ne verje a lábáról!

Bacque ur, ki földirtokos Szentében (Mas-d'Agénais, Lot-et-Garonne) leszáll nekünk negyvenöt éves anyjának esetét, ki különféle rosszulletek után komolyan megbetegedett. Agódotott anyjának betegsége miatt s így a Pink-pilula leg-jobb és legellett-jedtebb véreng-nátor használatát kezdte meg vele. S így ő is elérte azt az eredményt, a mit már mások is elérték a vérszegénység, általános gyengeség, láz, gyulladással, szorvi idegbajok-nál; szóval anyja teljesen egészsé-gessé lett.

— Anyám, írja ő, nagyon beteg lett, nagy gyengeség vett rajta erőt, minék következménye gyakori ideges roham lett, a mi teljesen elgyöngítette. A Pink-pilulát kezdte használni s hat doboz után boldogan láttam, hogy régi egészsége visszatért. Újra megkezdte szokott munkásságát és azóta semmi se zavarja egészségét.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Felelős szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**
Kiadó és lapulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).**

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margital Jožefa urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj: koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Nekaj od zemlje.

II.

Vapno i črna zemlja.

Vapno. Znameniti děl plodne zemlje je takaj i vapno. Ovo ne čini tak rekuć tēlo zemlje, nego redovito vu malim dēlu je vu zemlji. Ali zato more biti. i vu većoj strani; pak i takvu zemlju najdemo koja na pol vapna zadržavljje, ovu zemlju za lapornatu zovemo. Ako na takvu zemlju, koju nam već i farba njezina izdaje jer je svetle, bēle ili modraste farbe, octa vlejemo, tak počne vreti, kak neraztaljeno vapno, ako ga sa vodom polejemo.

Ona zemlja vu kojoj je od jedne petine više vapna, je vapnena zemlja, ako pak samo malo, nju za vapno-zadržavajuću zemlju zove vemo. Vu takvoj zemlji najrajše detelice rasteju.

Vapnena zemlja se teže suši, kak pēsek, ali leže kak ilovača i vodu na hitrom jemlje vu se. Vnogo biljinah rado rasteju vu takvoj zemlji. Takva zemlja je i za gorice jako prilična i zrnastih biljinah mela se lēpo uzgoji vu njoj.

Jer pak vu pepelu biljinah i vapno najdemo, svetlo je onda, da je vapno biljinam jeden potreben material za hranu.

Vu plodnoj zemlji je još više takvih dēlov, takva je pepeljika, goričica, sumpor i t. d.

Črna zemlja. Četvrti glavni děl zemlje je črna zemlja. Ako do vezda spomenute vrsti zemlje pregledimo, spazimo, da je svaka vrst svetleše farbe, kak ova. — Veliju da je zemlja stēm plodneša s čim je črneša, ali to nije svigdar istina, jer imamo takve zemlje, koje su zaisto črne, ali zato nisu plodne, takve su napriliku močvarne zemlje.

Ako jednu kilu zemlje vu jaki ogenj denemo, za malo vrēme budemo spazili dva znamenite pojave; I. zgoreta zemlja bude svetleše farbe, drugoć da bude lēkša. — Kaj je iz zemlje vu ognju zgorelo, to je sprhjenih biljinah i živinah bila črna zemlja.

Ako črnu zemlju čistu hoćemo spoznati, previziterajmo vu šumi pod drevami onu zemlju ili pak takvu zemlju vzememo, gde je negnojište stalo. Vu obedvema mestih lēhku črnu zemlju najdemo, koja se je vu šumi iz listja, a na mestu gnojšta iz ostakov živinah napravila. Čista črna zemlja vu ognju čisto zgori i samo malo pepela da.

Zamenita svojsta su črenoj zemlji, da vodu jako vu se potegne i nju dugo predžri, i jer je črna, više topline more vu se vzeti, kak druge vrsti zemlje i vrućinu ne pustli lēhku vun. — Iz toga izhadja da su nam zemlje samo onda plodne, da je med njimi i črnica. I to nam kaže, kak znamenito je gnojenje, jer samo sa tem moremo povekšavati črnicu vu zemljah. Oranica vu koje 100 stranije napriliku 4—5 strani črne

zemlje je neplodna — Črna zemlja zadržavljje glavne hrane za biljine ako se ne povekšava, zem'ja zgubi plodlivost.

Poljodjelavec, ako si zemlju hoće opraviti mora nju dobro obdelavati najme pak ilovača zahlēva dobro obdelavanje. Oranje najbolje sa tem podpomore zemlju, da kisik lufta slobodno pustli vu nju pak da korenju ležeći put napravi. — Zato gazda naj nepočiva dok mu nebude zemlja na jeden laket gluboko prašnata, jer nam zemlja samo tak plati stroške truda kaj smo na nju potrošili.

Znamenita su za gazdu još i sledeća:

Svaku setvu sa takvim sredstvami moramo vršiti, da budu rastline vu jednom redu, jer sa tēm vnogo prostora priskrbi si gazda i zemlju leži more obdelavati, kopati.

Svako žito, zatem krumpēr repa i t. d. samo se tak izplaćaju obilno, ako su od drača (perike) izčišćeni.

Jedno sa drugim je jedne forme biljini ne treba sejati vu onu zemlju. Moramo si premisliti da svaka biljna zahteva svoju hranu, zato ako smo jedno leto žito sejati vu jednu zemlju ova svu svoju hranu izceca iz zemlje, pak ako i drugo leto — sejamo žito, ovo već ne bude rodno.

Ne sejamo, ne sadimo na gustom, jer biljine jedna drugu zadušuju. Friškoga gonja samo pri krmi biljinah hasnujmo ali pri slamnati biljinah nigdar.

Z A B A V A

Juriš (šturmiranje) na klošter.

Svaki je već videl svetu Klaru na kipu, te je videl nju sa monštrancijum u rukah namalanu. Zakaj se sveta Klara sa monštrancijum u rukah mala, hoću vam ovde sliedeću legendu pripoviedati:

Bilo je godine 1240 poslie Božića. Cesar Friderik II-i, sin Barbarosse, kanil je rimsku državu zauzeli te je već svojom vojskom stal u varašu Pisi. Već su mu se mnogi varoši od straha predali te je bilo jasno, da bude svojom silnom vojskom i ostale predobil i izobil za nekoliko dana, a onda jaj si ga zarobljenim stanovnikom! Jer u cesarskoj vojski, kojom je na papinsku državu išel, bilo je na hiljade okrutnih i bezbožnih saracenah.

Nekoliko satih pred varašom Foligno stoji starinski opatički klošter, zove se sv. Damjan. Tak, kak danas izgleda, izgledal je i onda. Stoji na prilično visokem brežuljku obzidan srednje visine zidom. Danas bi ga moći sa trimi ili četiremi kanonskemi kuglami do dna porušiti. Na okolo toga kloštra je zasadjeno drvetje, a put vodi izraven na

portu, vrh koje je mali krovček. Ako je porta otvorena videli je u nutra vkriž hodnike sa neznatnimi i slabimi boltami. Vrh zida, kojim je klošter obzidan se vide dvie zgrade i jedan nizki turnić. Na prednjjoj zgradi, gore visoko je jedna luknja bez obloka, a daleko dole izpop ove, baš naproti velikim vratam je opet jedna takova luknja vrhu koje je mali krovček načinjen.

Sveti mir okružava ovu samoću u kojoj opatice drugoga reda sv. Franje stanuju. Varoš Foligno je po neprijatelju već bil zauzet, iz ciele okolice su stanovnici u gore pobegli i tam se posakrili i samo je još klošter tu stal sa svojimi ženskim stanovnicima i ostavljen u po neprijatelju obsednutoj okolici.

Neprijateljske čete u Foligno i okolici sastojale su iz samih saracenah te kud su oni surovi i bezbožni soldati išli, ostavljali su za sobom strašna znamenja okrutnosti i zločestoće. Njim nije nikaj bilo sveto, niti nemoć starca niti čistoća dievojke, oni su svojom poganom čudi sve oskvrnjivali, robili, vužigali i ubijali. Bili su jednom rieću gorji od divlje zivine.

Ako anda saraceni dojdju i toga kloštra opaze, tak je sve izgubljeno; onih do dva-

deset opaticah, trošni stari zid, trula velika vrata iz dasakah nebudu se mogla opirati iliti na odpor postaviti proti tolikoj sili na broju a još većoj na okrutnosti i bezsravnosti, jer oni, kak sam prije napomenul, nisu postiedili nikoga.

»Molemo dan i noć dieca!« — rekla je proti opaticam njihova abatiša, koja je deset godinah dugo bolestna u postelji ležala. Sve opatice su se izpoviedile i posve od grehov očistile, za da njihova molitva bude pred tronušom Svemogućega tim bolje prijeta.

»Molemo, mozbit gospodin Bog neprijatelju na toliko oduzme vid, da mimo našega kloštra projdju a da ga neopaze,« — rekla je opetovano, a preplašene dievice su molile dan i noć.

Drugi dan se pokaže jedan kup vojske, dvie do tri stoline na broju, koji su izraven mašrali prama kloštru te opazivši ga divlje ztule od veselja, jer sad će biti obezčastenja i robljenja, i na jedan krat zaruže i priču pucati poduperta vrata od jakih udarcah blanjami, jakim bati, sekirami i inim za provalu prikladnim orudjem, ali vrata su za čudo duže držala nego bi to

Vnogo krme plodi i k tomu prilično drži i dosta marve, da dosta gnoja moreš imati.

(Konec.)

— F. —

KAJ JE NOVOGA?

— Srečne trojčke svetke željimo svim pošt. čitateljem!

Nadjeno mrtvo tělo.

Poleg Izsakócz občine su vu Muri našli jedno mrtvo tělo na Osvedek sisku. To mesto dalko opadne od melinov i samo ribari ga znaju poiskati. Na tělu je okolo srđca i na črevu pikanje videti, oprava mu je elegantna i na njoj su štampilni gračkih trgovcov. Žepi su čista prazni. Sigurno je, da je rauberom opal vu ruke jaki okolo 40 ljet star muž; koga tělo je već pred 10 dni vu vođu došlo, od kud su ga ribari vun prijeli. Austrijske oblasti su dale već glas k lendavskom sudu i iztraga teče.

Penezna knjižica.

Bogári Rózi prije vu Lenti, sada vu Budapešti stanujuća je peneznu (vereinsku) knjižicu imala pri lendavskoj sparkassi. Prošlog meseca je knjižicu poslala k kassi, da njoj penenze na hitrom naj pošleju. Ali tu se je čudno vidla velika šuma, jer Bogari Rozi je vu knjigah šparkasse 1 frt 89 krov. imali zapisano a vu njezinoj knjigi je 6001 frt 89 krov bilježeno, kaj je sigurno folišno došlo nutri. Ravnateljstvo šparkasse je objavilo slučaj sudu, koj je već iztragu podigel.

Vudrila ga je strela.

Prošlog mesec 26-ga po poldan je med velikim vihrom vudrila strela na petesházkim polju Varga Pála 12 ljet staroga sluga, gđo je oral. Tak on, kak voli su osmrtnjeni.

Razpuklo se njoj je srđce.

Vu Debrecenu je pred tjeden dnevom vumrl Rác László vinogradar. Svi su ga pozabili samo njegova verna žena se je još žalostila za njim. Čez je dneve žalostno hodila sém tam. Včera je vu komoru hotela iti. Pred vrati je visela oprava pokojnoga

čoviek bil mislil, gledeć na njihovu trošnost. A siromaške prestraš-ne dievice?

U smrtinom strahu su stale sve na kupu okolo postelje svoje bolesne abatiše. Ona pako, kak da ju je vrhunaravna jakost obišta, osovi se u postelji, pruži ruke prama nebu i u nepokolebivoj zaufanosti u Boga reče:

»Oh Ti naš Bog i gospodin. Ti vodja Izraela, koj si se Mojžešu u gorećem grmu izkazal i njemu na gori Sinai Tvoje zapovedi predal, pruži Tvoju moćnu ruku i dojdi nam u toj uri nesreće na pomoć te nas od ovih divljih zverih u čoviečanskoj spodobi oslobodi!« — A odmah poslie ove kratke molitve zapove okolo stojećim sestram:

»Nosite me u cirkvu dole k Tabernakulumu!«

I to bude učinjeno; sestre ju u cirkvu dignu na oltar do Tabernakula, gđe se presveto tielo našega zveličitelja u spodobi kruha čuva, ona otvori sveltso vzeme iz njega malu monstanciju sa presvetim tielom i zapove nadalje:

»Sada me nosite k-onomu obluku vrhu porte sa krovekom!«

Začudjene opatice su sve učinile, kak im je abatiša zapovedala. Sve do toga vrie-

muža, koju kak je žena zgledala se je žuhko počela plakati, zatem pak je doli opala i vumrla. Vu špitalu su ju parali i konstatali, da se njoj je od žalosti srđce razpuklo.

Nadjeno mrtvo tělo.

Poleg Dráva-Csány občine su jedno već širom iduće mužko tělo našli. Iztraga teče.

Imenuvanje.

Deme Kálmán zalaggerszečki notariuš sudbenog stola je k čakoveckomu kot. sudu za podsudca imenuvan. — Sziklay Lajos vezbanik kot. suda vu Pécsváradu je k čakoveckomu kot. sudu za gruntovničkoga činovnika imenuvan.

Tatbina.

Od vdov. Magyarics Ilona krémariče vu Buzásu su nepoznati krivci prošlog meseca 28-ga prama jutri 40 glažov pive i 1 lagev vina vkrali. Tate iščeju.

Obnovljeni pil.

Kopjár Ferencz čakovečki krojać je pred uredom čakovečkog kotarskog suda stojećega Maria-pila dal obnoviti svojimi strošci.

Ogenj.

Vu Kottor občini je prošlog meseca 24. ogenj vudril vun i za malo vrme je 5 hižah i knjim spadajuće zidine na pepel spravil. Zrok ognja je nepoznat.

Imenuvanje.

Hrusóczy Elek murasiklóski občinski učitelj je vu Dráva-Vásárhely k ors. pučkoj skoli za učitelja imenuvan.

Smrt 40 ljudih.

Od veike katastrofe nam govori telegraf. Vu Southamptonu se je velika nesreća pripetila, kojoj je 40 ljudi opalo žrtvom. Jednu ledenicu delaju poleg morja na desetsto pilotah i prošlog meseca 29-ga obpoldan se je čela zidina podrla. Na sreću težakov najvećša stran je nē bila tam ali z med 40 težakov, koji su tam bili, je niti

mena su trula vrata odpor držala a saraceni ih nisu mogli oboriti, kak da su to kakova jaka i nova vrata. Kad im anda to nije bilo moguće, opaze divljaci, da zid okolo kloštra nije baš previsok. Poslie nekojih pripravah, koje su samo njihovu srditost još razdraživalo, pričeli su se na zid spinjati za da na taj način u dievičanski klošter unidju i oade svoj zulum tjaraju. Već se je nekoliko glavah sa turbani za zidom pokazalo, rukami su se prijeli za gornje cigle i tak su i si tielo gore potegnuli, strašan krič i tulenje se je okolo kloštra razlegalo, već su se nekoji na pol gore potegnuli — i još nekoliko minutah — pak je eto klošter u rukah bezbožnih, bezsramnih i surovih divljakah.

U tom hipu se na obluku pokaže abatišti — na ovom najme obluku vrhu portala, kamo je opaticam naložila, da ju odnesu. Anda tam se na obluku pokaže donešena abatiša sa Presvetim u rukah. Bez da je kroz obluk saracene i samo pogledala, zdigene monstanciju sa presvetim tielom te ju kroz obluk proti neprijatelju van pokaže pri tom moleća: »O Gospone nepredaj u ruke razkalašenih divljakah telesa onih dievicah, koje Tebe spoznavaju i obćuvaj Tvoje služ-

jeden nē vušel. Svim su već mrtva těla vun potegnuli.

Zaklal si je ženu.

Vu Zenti vezda jedno ubojstvo drži vu uznemiru stanovništvo. Ove dane je tam Gere Mikloš plačuć drkal sem tak k susedom i kričal, da mu je žena vu zdenec skočila. Zatem pak je po doktora bežal na hitro i prosil ga je da mu da smrtovnicu. Gottlieb Ede doktor, kak je tělo previziteral je na njem više udarcov a na glavi pak jednu luknju, koja je od kuglje proizašla, našel. Doktor je smrtovnicu nē hotel napraviti na kaj ga je gazda prositi počel, ali prošnja mu je zabadv bila. Doktor se je zatem vu Csantavér odpeljaj i prijavił zandarstvu. Kod paranja su ustanovili, da je žena prije bila skončana, kak bi vu zdenec bila hičena a zandarstvo pak je iznašlo, da krivec nigđo drugi nije bil, kak muž, gđo je dva zroke imel, da ženu skonča. Najme ona je vu jesen vekšu herbiju dobila i na nagovor muža sa njim takovu pogodbu napravila, da koj prije vumre On mora na drugoga ostaviti svoj imetek. I to se je odkrilo, da je muž ljubil jednu drugu snehu i zbog i nje je zaklal ženu. Gere sve taji, ali zato su ga ipak odpeljajali v rešt, gđe suda čeka.

Sejam.

Majuša 22-ga vu Szl. Iloni držani orsački sejem je zbog lēpoga vrēmena jako veliki bil dognalo se je rogatne marhe 3675 komadov, konjov 5450 komadov; skupno 9135 komadov, prodalo se je iz ovih marve 610 kom. konjov 1345 kom. skupno 1955 komadov.

Zbiranje birovo.

Za birove su zebрани: vu Györgyhegyu Ruzsmán István; vu Várhegyu Novicsák Alajos; vu Ormošu Zadravec Ignác; vu Kristoffalvi Bedics Márk; vu Zsedényu Rádkovics Balázs.

benice, koje si svojom dragocienom krvlju odkupil.«

»Ja ću vas obćuvati!« — čuje se u tom hipu strašan glas, silan kak grmlavina i strela a ipak ljubezan kak rieč božja.

Strasan krič se od zida začuje. Opatičam su na jedan krat svi već se na zid uzpnevi saraceni iz vida zginuli. — dok je prije bil već pun zid spinjajućih se bezbožnikah, nestalo ih je svih u tom hipu. Kam su zginuli? — Kad se je monstancija sa presvetim tielom kroz obluk pokazala, opali su iz zida natražke ili ti nazred, — te su dole pod zidom ležali sa pretgrnjenimi šinjaki.

Nepomično drži sveta abatiše monstanciju van kroz obluk proti neprijatelju. Nove spodobe dojđu pod zidom do lojtrah te se pričmu opet gore penjati, ali čim su došli gore na zid, pričelo im se je u glavi vrteti, oni su dobili vrtoglavicu te kak i oni prvi iz zida dole pocureli. Konačno pokuša još jedan sam, kojemu je to bila zagonetka, zakaj ovi odmah iz zida dole na zemlju spodopadaju, ali komaj da se je po lestvi gore popel i na zidu stal, — jedan strašan uzkrik — jedan podmukli glas, kak da je ne-

Tatbina.

Od Horváth Istvana, kellnera Zrinyi ošterije je 70 korun bilo vrkadjeno, Krivca je išlo po ruki najti vu osobi Kuszik Györgya iz Ludbrega potepuha, gdo sada pri Čakovčkim kol. sudu čeka kaštigu.

Rědko pripećenje.

Ni zahman da je svet jako veliki, vu kojem tak rekuć neizbrojeni ljudi stanuju, medju kojimi s vremenom takovi dogodjaji na videlo dojdju, koje najglasoviteši pismoznaneć vu svojem pripovedanju producerati mogel nebi. — Sledecemu dogodjaju pred 25-mi letmi započel se je ov žalosten početek: Vu ovom vremenu kod Villányi baruna bil je vu službi gospodarstveni činovnik ili ti tak zvani ispan poimenu Nuszl Jozsef mlad človek, koj je vruće poznanstvo sklopil kod ovog istok baruna služećom ključaricom ili ti tak zvanom gazdaricom, po imenom Holcz Irénom, koje poznastvo tak daleko počelo razpreziritati svoje trake dok je rečena ključarica dala življenje jednomu detetu, koje dete na krstu je takaj Iren ime dobila. Ovo dete je mati pri drugih ženah odgovajati dala. — Mladi Nuszl zbog njemu najbolje znanoga zroka ostavil je službu, pak je odišel od baruna k drugomu zemeljskomu gospodinu za ispána. Za 2 letih kasnije Holcz Irena odišla je zamuš tak zvanomu Tragar Mihalju za ono vreme kod baruna služećemu činovniku, koj je i njezinu kćerku k sebi vzel i za svoje dete pripoznal, koje dete od onoga vremena kod Tragara ras-o i od hranjivalo se je. Pottom za 2 leta je Tragar vumrl i svoju familiju bez ikakvoga imetka ostavil, Irenke pako po letah velika i prilično divojčica iz rasla i da da nebi svojoj siromaškoj majki neprilična na trh bila, reče njoj, da ima željn k nekoj dobroj gospi vu službu stupiti. Nuszl pred 15-mi letmi je dal svoje ime magjarizirati i na Diósi-a obrnuti. Kakti ispan kroz 25 letah spraven človek bivši sebi je lépo vrednost spravil i pred dvemi letmi vu gor-

njoj magjarskoj zemlji jedno imanje kupil, gde je do svojega življenje prebivati imal nakanenje. Buduć taj novi gospodar je još ledičnem stališu i bez gazdarice živel, dojdemu na pamet da bi dobro bilo jednu gazdaricu k sebi vzeti koja bi njemu dvorila, hiže vu redu deržala i gospodarstvene posle obavljati pomagala. Ovu želju svoju odmah vu novinah proglasi i ako bi koja ovu želju imala naj se kod njega javi. Kad ov proglas pročita Tragar Irénka odmah se javi Diosu, koj je i nju gori prijel. Iz Tragar Irenke je glasovita gazdarica postala Diosu se je ovo jako dopalo i odlučil se da si bude čim prie nju za ženu vzel i prošastnu zimu je svoje mnenje njoj predpostavil akoprem glade letah je on vnogo stariši od nje, vendar se je odlučile, da mu želju izpuni i vre prošastni mesec poleg zakona stupili su vu zakonski stališ, gde tak vu lepom miru i slogi živiju, kak muž i žena živeti moraju. Njezina majka radi bolesti cele familije nesreću nije mogla biti pri zdavanju svoje kćere. Sad vre sretna gospa njezina kćerka zvana Dióscica uvek pozivala svoju majku neg njim skaže tu sreću pak nje nek pohodi. Želju njim izpuni ide, da vidi nove ženitbenice. Komaj da stupi vu hižu strahovita grozota obide celu nesretnu familiju, po spomenku se je izveznalo, da Diósi nije drugo nego Nuszl skim je Tragarica pred 25 letmi skupa vu ljubavi živel. — I takvim načinom nesretn človek svoju lastovitu kćer vzel si je za tuvarušicu, sad nesrećne familie člani vu najvećsoj grozoli jesu, blisu su te nesreće da se im pamet iz menjša. Svaki je želen znati, kakov konec bude imalo ovo nesretno pripećenje.

Tabor vu Afriki.

(Med englezi i buri.)

Botha burski general je sa kormanom vu Pretorii razgovor deržal i stalno preporuča kapitulaciju, prekdanje. Steyn predsed-

kač težkoga na zemlju opalo i on je tu bezal pod zidom pretrgnjenim šinjakom. —

I na obloku je još podjedno abatiša sveta Klara — jer ona je to bila — stala i monstranciju sa presvetim van proti divljenju neprijatelju deržala.

Dole pod zidom je pričelo sve tihije i mirnije postajati med turćini. Već se nijedan nije ufal po lojtri plaziti i na zid stati, svaki se je bojal, da ga sudbina predišavših nezateče, akoprem zrok ove silne moći, nije niti jedan bezbožac bil moguć pronajti i odkriti. U toj stvari su ih pričeli nieki neobično sumnjivi zoni obhadjati te su od straha pričeli uzmicati.

Još nekoliko udaracah blanjami i sekirami na vrata — bilo je čuti udaracah glas, kak da vrata nisu iz drveta nego iz oceli-još nekoliko kletvih — i zatim šum i štopot biežećih saraćenah od ovud. Za fertal ure se na daleko i široko u okolici nije videl niti jedan neprijatelj, a dojdućih danah takodjer ne. Dievičanski kloster sv. Damjan bil je od neprijateljlah spašen.

Pak je i nepovriedjen ostal do dana današnjega, kada romari onamo dohadjaju za da kip nad portom vide, koj ovo pripećenje pokazuje i za da u klosterskoj kapelici vide onu istu monstranciju iz elefantove kosti, koju je onda sv. Klara pri obločić van, proti divljim saraćenom u rukah držeć kazala i za da se posve celomou, neiztrulomou tielu svete Klare, prve učenice svetoga Fra-

nje u bližnjem miestu od ovud, u Assisi, gde počiva, poklone.

Ali oni dohadjaju tam ne samo, da to sve vide i da se tielu sv. Klare poklone, već oni dohadjaju tam i da se gospodinu neba i zemlje božanskomu zveličitelju poklone i u prahu klečeć mu se mole, koj akoprem našim očima skrit, u siromaškoj spodobi nekvosnog kruha, hoštuje, stanuje, ipak se je u svojih činih uvi-k takovim pokazal, koj se je Mojzešu u gorećem grmu izkazal, koj je Izraelu za uvijek valjane zakone dal i čielj sviet iz robstva grieha oslobodil.

U školi.

Učitelj: »Sada pazite dieca, — hoću vam jednu zagonetku dati. Kaj je to? Kad je čoviek mlad, onda si želi, a kad to ima onda mu nije pravo?« —

Peter: »Gospodin učitelj, ja znam!«

Učitelj: »Anda povedj Peter!«

Peter: »To je žena!«

Učitelj: (osupnjen) »A tko ti je to rek-
kel?«

Peter: »Moj japa.«

Učitelj: (zmeten) »Hm! — Nije bas podpuno — istina je ravníč — em se slaže doduše — ali — ja sam »starost« misli!« —

Em. Kollay.

nik takaj mir hoće, samo Krüger želji još dale tiranje tabora. Ali vu Pretorii misliju da bude stranka mira gvinula. Roberts javi majuša 28-ga iz Kliprivera: Denes smo samo 14 miriadah od Johannesburga. Neprijatelj je sve mesta ostavil. Vu takvoj stiski je bil, da je komaj imel vrème pet štukov na kola deti i odpeljati, gda je već englezko soldačtvo vu selo došlo. French i Hamilton englezki generali su kak se vidi od levog krila se vu bitku zmešali sa neprijatelj-
ljom, jer smo strelanje čuli.

Nekaj za kratek čas.

Kada Petrek misli

Frkačov Lovro je navěk imel to navadu, da kada se peljal iz Čakovca, svigdar je postal pri žižkovski oštariji na dva-tri fertaljšekov vina. Z jednom prittkom je draže prodal zrnje, kak je mislil, i zato je s boljšom voljom tiral proti domu, kak druga, i moral se je paščiti, kajti se već mračilo. Nego kak da bi znali i konji, da njim je gazda de nes dobre volje, prez svake opom-nke postojiju pred krčmom Artner bačija. Lovro hitro doli skoči iz kolah da si vugasi žedju čim prije z jednim fertaljšekom. Sineka, Petra, ostavi na koli, da pazi na konj, kajti je već tmična noć postala. Za prvih pol litrom ide vun k sineku, kojega je sen već počel ladati, i pita ga:

No, sinek kaj delaš?

Mislím?

Nad čim?

Nad tēm, dragi japa, da zakaj vrabec nekorači, nego navěk skače.

No, dobro je Petrek, samo si tvrdo misli.

Za drugom polovicom opet pogledne vun, kaj dela Petrek?

No sinek, nad čim si pak ve premišl-lavaš?

Nad tēm, dragi japa, da ako s batinom v zemlji ljuknju napravimo, kam zgine ona zemlja, koja je na mesti ljuknje bila?

No, dobro je Petrek! samo si misli dalje, taki pojedmo dimo.

Za tretjom polovicom opet dojde vun, da vidi, kaj dela Petrek?

No, sinek, kaj pak ve delaš?

Premišljam!

Nad čim?

Nad tēm si premišljam dragi japa; kak bummo se ve dimo peljali, da su mi tu na očigled konje vkrali?

Najgljubljiša voda.

Učitelj: No, deca, koj mi zna povedati, koja je najgljubljiša voda vu orsagu?

Jeden djak: Ja!

Učitelj: No!

Djak: Naša mlaka na vrtu?

Učitelj: Osel, to je nē istina.

Djak: A, istina je, gospon navučitelj,

kajti mojega japa, kada su vu nju opali, su stropram za dva tjedna potegnuli vun iz nje, tak je gluboka. (Vtopil se je.)

Hrusóczy Elek.

Dobre žepne i stēne vure za fal kćenu moći dobiti pri Pollak Bernatu vu raru vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Prijem se uzimljeju vure takaj za poprave za fal cēnu.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázs.	1 m.-cent.	frttól frtig
Buza	Pšenica	7.50 —
Zab	Zob	6.00 —
Rozs	Hrž	6.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	6.00 —
» » ó	» stara	0.00 —
Árpa	Ječmen	5.50 —
Fehér bab uj	Grah beli	7.00 —
Sárga » »	» žuti	6.00 —
Vegyes » »	» zinčšan	5.50 —
Lenmag	Len	10.0 —
Bükköny	Grahorka	5.50 —

Nyilttér*)

E rovat alatt közöltékért sem felel, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

„Henneberg-selyem“

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltek — fekete, fehér s színes, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként. Mindenkinék postabér és vámmentesen, házhoz szállítva! Mínták póstafordultával küldetek.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Hirdetések.

Richter-féle
Hörgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, osztnál, tagzsárgatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Hörgony-Pain-Expeller, gyakorlati Hörgony-Liniment olaszország alatt, nem titkos szer, hanem igazi egyszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; 15 rakitár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérbűtő utánzat van forgalomban.

Ni nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Hörgony“ védjegy és Richter-csejegyezés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Postzó szejelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszú, elegendő 1 férfi öltözetre csak ennyibe kerül.

2 frt 80 krtól jó,	3 frt 10 krtól jó,	4 frt 80 krtól jó,	5 frt 50 krtól jó,	6 frt 70 krtól jó,	7 frt 80 krtól jó,	8 frt 40 krtól jó,	9 frt 40 krtól jó,	10 frt 40 krtól jó,	11 frt 40 krtól jó,	12 frt 40 krtól jó,	13 frt 40 krtól jó,	14 frt 40 krtól jó,	15 frt 40 krtól jó,
--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Egy vég fekete szalenditnyűből 10 frt. Felöltözések mérete 3 frt 95 krtól feljebb Loden Gyönyörű színekben, egy vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. Paruvienne és Oosting, állam, vasuti hivatalnok ruházatok és hírlap-terjesztők, legfontosabb kamarnok és szövetek, valamint egyenruha-terjesztők, penzagyorság és csendőség számára stb., gyári áron küld a szalenditnyűről ismert

Kiesel Amhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintából szállítás. Figyelmesebb! A t. közönség különösen figyelemmel, hogy a postzó ára, ha körvonalozott beszállás, sokat olcsóbb, mint a szalenditnyű. Ugyanakkor, a Kiesel Amhof brünni cég az összes szöveteket valóságos gyári áron küldi a engedélyt nem számít hozzá.

Hirdetmény.

A „Csáktornyai Villamtelep“

egybekötve **gőzmalommal és fürdővel**

mely Csáktornya nagyközséggel még 33 évre szóló szerződéssel bír

f. é. június hó 18-án d. e. 9 órakor

a csáktornyai telekkönyvi hivatalban nyilvános árverésen el fog adatni.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

A Villamtelep és Gőzmalom R.-T.

felszámoló-bizottsága.

608 1—3

3608. tk. 900.

Hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminiszter 1899. auguszt. 24-én 42563/99. szám alatt elrendelte, hogy a perlatki járásbírósg mint tkvi hatósághoz tartozó Oporovecz község telekjegyzőkönyveibe felvev mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX. az 1889 XXXVIII. 1891. XVI. cikkék a tényleges birtokos tulajdonjogával bejegyzését, rendelik az 1892. évi XXIX. t-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésre kapcsolatosan fogatosítottak.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben **1900. évi július hó 2-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1) Mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kifüztött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mulassák fel.

2) Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiraik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t-cz. 15. 18., az 1889. XXXVIII. t-cz. 5. 6. 79. §-ai értelmében szükséges adatokat beszerezni iparkodjanak s azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy átruházó tkvi tulajdonos az utruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el s tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményeitől is elesnek.

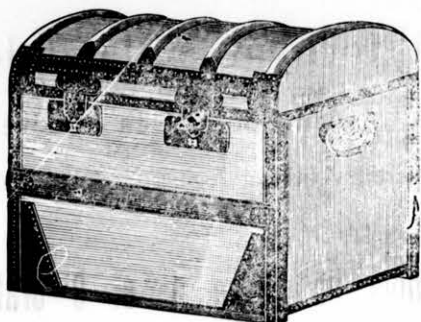
3) Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyanintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmeznek, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Perlatkon, a kir. járásbírósg mint tkvi hatóság, 1900. május hó 16.

Szibert,
kir. albíró.

591 3—3

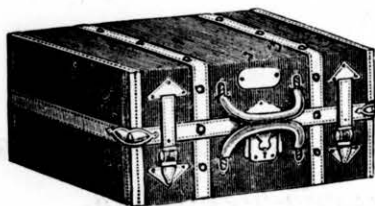
Utazási idényre!

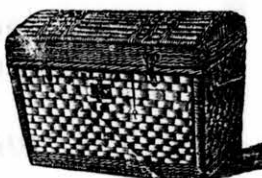
Uri és női bőröndök vízmentes vitorlavászonnal behuzva.

Kézi-táskák fekete bak és barna longrin bőrből.

Kézi bőröndök különböző kivitelben u. m.: dísnóbőrből, fekete bakbőrből és vízmentes vitorlavászonból.

Utazó kosarak különböző nagyságban.

Kaphatók
jutányos áron

Graner Testvéreknél.

609 1-3

Kitünő honi ásványviz!

Petánczi savanyuviz!

Több oldalról hozzám intézett kérdésre válaszolva, van szerencsém ezenel tisztelt vevőimnek tudomására hozni, hogy én *stájer „Regedel Savanyuvizet“* azért nem tartok raktáron, mert a *honi* ipar és termékek megvédését tartva szem előtt a

magyar „Petánczi Savanyuviznek“

adok előnyt.

Todor Róza cég.

20 üveg (1^l, literes) 2 korona.

1 üveg „ „ 12 fillér.

611 1-3

Pártoljuk a honi terméket!

2189. tk. 900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Rosenfeld Jakab végrehajlatának Levacsics István végrehajtást szenvedő elleni 424 kor. 68 fil. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a n.kanizsai kir. törvszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén lévő mura-szerdahelyi 737. tkv. 962/1. hrsz. a. egész ingt. 55 k.; 1186/1. hrsz. a. 44 k.; 1349/1. hrsz. 39 k.; 2057/1. hrsz. 16 k.; 2620/a. hrsz. 75 k.; a 970. tkv. 710. hrsz. 147 k. 2187. hrsz. a. 29 k.; 2224. hrsz. a. 64 k.; 2378/b. hrsz. a. 75 k.; 900/b. hrsz. 57 k.; 2383/b. hrsz. a. 13 k.; 1012/a. hrsz. a. 210 k.; az 1023. tkv. 33. hrsz. a. egész 430 kor.; 645/b. hrsz. a. 33 k.; a mura-szerdahelyi 514. tkv. 1398. hrsz. a. egész 300 k. és 1402. hrsz. a. 226 korona kiállási árban az árverést elrendelték és hogy a fennebb megjelelt ingatlan az

1900. évi június hó 25. napján délelőtt 10 órakor

Mura-Szerdahelyen a község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelelt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában kijelelt óvadéképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornyan, 1900. évi május 18-án.

485. sz. 1900. Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. írásbíróóság 1900. évi V. 111/1. számú végzése következtében dr. Rothschild Samu nagykanizsai ügyvéd által képviselt Sonnenwald Hermán alsó-domborui lakos javára dr. Koródi Simon keszthelyi lakos ellen 3600 kor. s jár. erejéig 1900. évi február hó 17-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 2536 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szobabutorok, konyha és porcelán edények, üveg-szervice és könyvek nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. írásbíróóság 1900. évi V. 111/3. sz. végzése folytán 3600 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi január 1-től járó 6% kamatai és eddig összesen 305 kor. 50 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen vagyis Alsó-Domborun leendő eszközözlésére

1900. évi június hó 7. napjának d. e. 9 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 607

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1900. máj. hó 24-én.

Sós Frigyes kir. bir. végrehajtó.

3160. tk. 900.

Árverési póthirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a 7991. tk. 1899. szám alatt a m. kir. kincstár, Lang Mayer és fia czég csödtömege és Sternberger Lipót végrehajlatok érdekében Szajer Józsefné szül. Kecskés Jozefa ellen a perlaki 1012. szljkvb. 1227. és 175. hrsz. és a 2814. szljkvb. 4043. hrsz. alatt felvett ingatlanokra elrendelt árverés ifj. Deutsch Bernát barini lakosnak 350 k. 88 fill. tőke, ennek 1899. márczius 9-től járó 5% kamata, 26 k. 50 f. eddigi és 21 k. 60 f. árverés kérelmi költségek iránti követelésének kielégítése végett is, Grész Alajos perlaki ügyvéd közbenjöttével meg fog tartatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Perlakon, 1900. ápril 30-án.

612

KI AKAR =egyéves önkéntes= LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészütségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az **egyéves önkéntesi jogot**. — A ki már sor alatt állott, elkészett. **Születési év közzendő.**

Prospektust ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója, Debreczenben.

Tanbizottság: eddigi **DRAUGENTZ JÁNOS** m. kir. honvédezés ny. és **MAYER ADOLF** cs. és kir. őrnagy ny. **Felügyelő:** a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Valódi csakis üvegekben!

(Zacherl- névvel.)

Legbiztosabb szer minden kártékony féreg ellen.

Kaphatò:

Csáktornyan: Özv. GÖNCZNÉ gyógyszer.
 * GRÁNER TESTVÉREK.
 * HEINRICH MIKSA.
 * STRAHIA TESTVÉREK.
 * TODOR RÓZA.

Alsó-Lendván: FUSS NÁNDOR.
 * FREYER FÜLÖP.
 * ARNSTEIN BENÓ.
 * FREYER LIPÓT.

Perlakon: KRAMARITS VIKTOR.

* SOSTERICS PÁL.

Polstrau: MAX ROBIC.